

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5CoP/37/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3120202335
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denis Vékony
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3120202335.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Denisa Vékonyho a sudkýň JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Márie Vrtochovej v právnej veci navrhovateľa U. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom R., bytom F. XXXX/X, zastúpeného Advokátkou kanceláriou Mikita s.r.o., so sídlom Trenčín, 1. Mája 11 proti matke maloletého dieťaťa Z. S., nar. XX.XX.XXXX bytom R., F. XXXX/X a maloletemu dieťaťu Z. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpenej opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Trenčín, o zapretie otcovstva, na odvolanie matky maloletého dieťaťa proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č.k. 12Pc/4/2020-30 zo dňa 03. júna 2020, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku II. potvrdzuje. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom určil, že U. S., nar. XX.XX.XXXX, nie je otcom maloletej Z. S., nar. XX.XX.XXXX, ktoré sa narodilo matke Z. S., nar. XX.XX.XXXX /výrok I./, matke maloletej Z. S., nar. XX.XX.XXXX uložil povinnosť, aby navrhovateľovi zaplatila náhradu trov konania v rozsahu 100 % k rukám jeho právneho zástupcu Advokátka kancelária Mikita s.r.o. v lehote 4 mesiacov po právoplatnosti uznesenia súdneho úradníka tunajšieho súdu, ktorým bude po právoplatnosti rozsudku určená výška náhrady trov konania /výrok II./ a maloletej Z., nar. XX.XX.XXXX nepriznal právo na náhradu trov konania /výrok III/. Navrhovateľ sa žalobným návrhom doručeným súdu dňa 10.03.2020 domáhal zapretia otcovstva k maloletej Z. S. z dôvodu, že nie je jej biologickým otcom. Uviedol, že jeho manželstvo s matkou dieťaťa (jeho manželkou) uzatvorené dňa 30.08.1993 ešte nebolo rozvedené. Pri jednej z manželských hádok v novembri 2019 sa matka maloletej Z. vyjadrila v takom zmysle, že on nie je otcom ich dcéry maloletej Z.. Keď sa toto tvrdenie jeho manželky zopakovalo, začal mať i v spojení s ďalšími skutočnosťami čoraz väčšie pochybnosti o svojom otcovstve a dal si vyhotoviť test otcovstva pomocou testu DNA. Z jeho záveru jednoznačne vyplynulo, že nie je otcom maloletej Z.. Žiadal aj náhradu trov konania. Matka dieťa súhlasila so žalobným návrhom. Nikdy sa pred navrhovateľom nevyjadrila, že by nemal byť otcom maloletej Z., pretože bola presvedčená, že otcom je navrhovateľ, až kým jej nebol predložený test DNA. Potvrdila, že v čase rozhodnom pre splodenie maloletej Z. mala nemanželskú známosť, s ktorou mala aj intímny kontakt. Navrhla žiadnemu z účastníkov konania nepriznať náhradu trov konania, pretože vzniknutú situáciu nebolo možné riešiť dohodou strán sporu, ale iba cestou súdu. Opatrovník maloletej Z. súhlasil so žalobným návrhu po prešetrení pomerov u matky dieťa a jej vyjadrení sa k veci. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie, z ktorého zistil, že navrhovateľ a matka maloletej Z. sú manželia a ich manželstvo nebolo doteraz právoplatne rozvedené. Ich rozvodové konanie sa vedie na tunajšom súde pod sp. zn. 26P/204/2019 a doteraz vo veci nebolo rozhodnuté. Za trvania ich manželstva sa matke dieťaťa narodila maloletá Z.. Matka dieťaťa potvrdila, že v čase rozhodnom pre splodenie maloletej Z. mala intímny styk s iným mužom. Test DNA spoločnosti GHC Genetics SK s.r.o. so sídlom v Bratislave zo dňa 27.12.2019, ktorý dal vypracovať navrhovateľ, vylúčil otcovstvo navrhovateľa k maloletej Z.. Matka dieťaťa a opatrovník dieťaťa nemali žiadne výhrady k tomuto testu DNA.

2. Uvedené zistené skutočnosti súd prvej inštancie posúdil podľa § 85 ods. 1, § 86 ods. 1, § 88 ods. 1, § 94 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“). V konaní bolo preukázané, že matka dieťaťa mala počas trvania manželstva s navrhovateľom nemanželskú známosť s intímnym stykom v čase rozhodnom pre splodenie maloletej Z.. Podľa testu DNA navrhovateľ- manžel matky dieťaťa nie je biologickým otcom maloletej Z.. Na základe uvedeného súd žalobnému návrhu vyhovel.

3. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 52 a § 53 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) a zaviazal matku dieťaťa k náhrade trov konania navrhovateľovi, pretože vedenie tohto konania ako aj vzniknutú situáciu zavinila matka dieťaťa tým, že mala počas manželstva nechránený intímny styk s iným mužom ako so svojim manželom - navrhovateľom. Podľa lustrácie súdu v Sociálnej poisťovni matka dieťaťa pracuje od 02.05.2017 a v poslednom období dosahuje príjem 1.000 eur priemerne za mesiac. Podľa § 232 ods. 3 CSP súd určil dlhšiu lehotu na plnenie vzhľadom na príjem matky dieťaťa.

4. Proti tomuto rozsudku, a to proti výroku II., podala včas odvolanie matka maloletej Z.. Uviedla, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam vo vzťahu k náhrade trov konania a preto rozhodnutie vo výroku II. vychádza z nesprávneho právneho posúdenia. Súd prvej inštancie považoval priznanie trov navrhovateľovi za dôvodné, nakoľko matka maloletej mala zavinieť vzniknutú situáciu. Matka maloletej sa nestotožňuje s uvedeným názorom súdu a priznanie trov v konaní o zapretie otcovstva by považovala za spravodlivé vtedy, ak by zámerne predlžovala konanie, pričom k ničom takému nedošlo. Jediným spôsobom riešenia otázky zapretia otcovstva bolo prostredníctvom súdu, pričom iné riešenie vzhľadom na právnu úpravu možné nie je. V konaní postupovala matka maloletej bez prietáhov, hospodárne a bez zbytočného neprimeraného zaťažovania súdu. Matka maloletej s navrhovateľom boli nútení iniciovať konanie o zapretie otcovstva, nakoľko právny poriadok SR neumožňoval riešiť danú vec iným spôsobom a preto považuje priznanie nároku na náhradu trov konania navrhovateľovi za nesprávne. Z uvedených dôvodov matka maloletej navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku II. zmenil tak, že žiadnemu z účastníkov neprizná náhradu trov konania.

5. Navrhovateľ sa k odvolaniu matky maloletej nevyjadril.

6. Krajský súd ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané v lehote, má predpísané náležitosti, preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie bez toho, aby bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65 a 66 CMP, prihliadnuc na prípadné vady konania podľa § 67 CMP a po jeho preskúmaní bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP dospel k záveru, že toto je potrebné v napadnutej časti vo výroku II. podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdiť.

7. V prvom rade je nutné konštatovať, že rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I., ktorým bolo určené, že navrhovateľ nie je otcom maloletej Z. a vo výroku III., ktorým súd prvej inštancie nepriznal maloletej Z. náhradu trov konania, odvolaním napadnutý nebol, a preto v tejto časti je rozsudok súdu prvej inštancie právoplatný a rozhodovaním odvolacieho súdu nedotknutý.

8. Predmetom prieskumu potom bol len výrok II. rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým súd vyslovil, že matka maloletej je povinná zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %. S týmto rozhodnutím sa odvolací súd po preskúmaní veci v celom rozsahu stotožňuje a na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie uvádza nasledovné:

9. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 53 CMP, v konaní vo veciach určenia rodičovstva a v konaniach vo veciach notárskych úschov môže súd priznať náhradu trov konania účastníkom, ktorí mali vo veci úspech, proti účastníkom, ktorí úspech nemali, ak to možno spravodlivo požadovať.

11. Generálna klauzula formulovaná v § 52 CMP vychádza z predpokladu, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Touto formáciou sa okrem iného

zdôrazňuje výnimočnosť uplatňovania nároku na náhradu trov konania v prípadoch, ak to tento zákon pripúšťa. V Civilnom sporovom poriadku takúto výnimku predstavuje § 257, v Civilnom mimosporovom poriadku je to § 55 a vo veciach určenia rodičovstva a v konaniach vo veciach notárskych úschov § 53 CMP. Ak ide teda o konanie o určenie rodičovstva alebo o konanie vo veciach notárskych úschov, pri rozhodovaní o náhrade trov konania podľa § 53 CMP sa vychádza zo zásady úspechu v konaní ako v sporovom konaní podľa Civilného sporového poriadku, avšak s tým, že priznať náhradu trov konania je možné len vtedy, ak to možno spravodlivo požadovať a ak účastník konania navrhne rozhodnúť o povinnosti nahradiť trovy konania. Prvým predpokladom pre priznanie nároku na náhradu trov v takomto konaní je tak úspech účastníka konania a jeho návrh, aby súd o povinnosti nahradiť trovy konania rozhodol. Druhým predpokladom je, že priznanie náhrady trov konania možno spravodlivo požadovať. Terminologicky je možné spojenie „možno spravodlivo požadovať“ stotožniť s pojmom „dôvody hodné osobitného zreteľa“, a preto aj v rámci mimosporového konania bude potrebné pri rozhodovaní o nároku náhradu trov konania skúmať nielen skutkové okolnosti prípadu, ale aj majetkové, osobné, sociálne a iné pomery účastníka konania.

12. V predmetnej veci súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zo dňa 03. júna 2020, č.k. 12P/4/2020-30 určil, že navrhovateľ U. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom R., F. XXXX/X, nie je otcom maloletej Z. S., nar. XX.XX.XXXX. Súd prvej inštancie svoj právny záver o tom, že navrhovateľ nie je otcom maloletej Z. opieral najmä o výsledky DNA vyšetrenia, ale i tvrdenia matky maloletej, že navrhovateľ nie je skutočným otcom maloletej, nakoľko v čase rozhodnom pre splodenie maloletej Z. mala matka maloletej intímny styk s iným mužom.

13. Z uvedeného vyplýva, že navrhovateľ bol v konaní úspešný. Vychádzajúc z § 53 CMP bol prvý predpoklad pre priznanie nároku na náhradu trov konania navrhovateľovi v konaní o zapretie otcovstva, úspech v konaní, splnený.

14. Vo vzťahu k druhému predpokladu pre priznanie nároku na náhradu trov konania podľa § 53 CMP, t.j., že priznanie náhrady trov konania podľa zásady úspechu možno spravodlivo požadovať, treba uviesť nasledovné, Matka maloletého dieťaťa porušila sľub vernosti navrhovateľovi ako manželovi, keď počas trvania manželstva mala pomer s iným mužom a počala s ním dieťa. Sama svojím konaním, intímnym stykom s iným mužom ako svojím manželom, spôsobilá, že sa jej narodilo dieťa, ktorého biologickým otcom nebol jej manžel, ktorému však svedčila zákonná domnienka otcovstva. Tomuto potom nezostávalo nič iné ako otcovstvo k maloletemu dieťaťu zaprieť cestou súdu. Keď mu potom v tejto súvislosti vznikli trovy konania, javí sa spravodlivé, aby mu ich nahradila matka maloletého dieťaťa, ktorá svojím konaním celú záležitosť spôsobila.

15. Dôvody, ktoré matka maloletého dieťaťa uvádzala v odvolaní ako dôvody pre nepriznanie nároku na náhradu trov konania /jediným spôsobom riešenia otázky zapretia otcovstva bolo prostredníctvom súdu, v konaní postupovala matka maloletého dieťaťa bez prieskumov, hospodárne a bez zbytočného neprimeraného zaťažovania súdu/, nie sú podľa odvolacieho súdu takej výnimočnej povahy, aby navrhovateľovi nebola priznaná náhrada trov konania, ktoré účelne vynaložil pri uplatňovaní svojho práva v konaní.

16. Vzhľadom na vyššie uvedené závery odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku II. potvrdil ako vecne správny.

17. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP, aplikujúc všeobecnú zásadu náhrady trov konania v mimosporovom konaní, podľa ktorej žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia, keďže súd nevzhladol dôvod, kedy by bolo možné spravodlivo požadovať náhradu trov konania podľa § 53 CMP v odvolacom konaní.

18. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde,

ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).